

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЗАЛУЧЕННЯМ ІНВЕСТИЦІЙ НА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЇ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Родченко Лариса Михайлівна, д.держ.упр., професор, керівник експертної групи політики військових зв'язків з громадськістю Директорату інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій Міністерства оборони України

Аналіз будь-яких соціальних проблем необхідно починати з уточнення основних понять, з формулювання визначень, аналізу змісту основних категорій. Методично це обумовлено тим, що уточнення формулювань на початковому етапі аналізу дозволяє виявити основні проблеми, протиріччя, дає можливість описати проблемні ситуації, сформулювати більш конкретні питання про аналізованих системах і процесах. Основними, базисними поняттями в нашій роботі є поняття інвестицій, інвестування, території, управління територією, а також ряд суміжних і похідних термінів.

Існує велика кількість визначень поняття інвестицій. Найпростіше - кошти, що направляються на розвиток [1]. Незважаючи на згадану простоту формулювання, даний варіант визначення дозволяє відразу поставити кілька принципових питань і показати деякі аспекти цього явища. По-перше, інвестиції - це майно, тобто певна цінність виражена в матеріальній формі (грошовій, товарній і т.ін.). По-друге, інвестиції мають на увазі не споживання капіталу, а його довгострокове або короткострокове накопичення, тобто є, по суті, засобом розвитку організації, території, держави. По-третє, інвестиції передбачають акт управлінської діяльності (кошти, що направляються ...), тобто певний цільовий процес управління. Остання особливість робить аналіз аспектів інвестування вкрай цікавим для теоретичних основ управлінської науки.

Крім зазначеного визначення для проведення теоретичного аналізу необхідно представити і інші. Наприклад, під інвестиціями розуміється приміщення капіталу, грошових коштів в будь-які підприємства, організації,

довгострокові проекти і т.п. [1]. Дане формулювання, на наш погляд, є, в деякій мірі, некоректною, тому що тут область інвестованих коштів обмежується тільки грошової складової, що не зовсім точно і з теоретичної, і з практичної точок зору.

Аналіз підходів до класифікації інвестицій показав виділення двох основних їх видів в залежності від об'єкта вкладення коштів: реальних і фінансових. Під реальними інвестиціями розуміється вкладення капіталу безпосередньо в засоби виробництва і предмети споживання. Фінансовими інвестиціями є вкладення в цінні папери, а також приміщення капіталу в банки [2]. Крім того, існують інтелектуальні інвестиції, тобто вкладення коштів на підготовку і підвищення кваліфікації фахівців, передачу досвіду, ліцензій і ноу-хау, спільні наукові розробки і т.д. [3]. Виділяються капіталоутворюючі інвестиції, що направляються на приріст виробничих і невиробничих нефінансових активів, які представлені у формі капітальних вкладень (інвестиції в основний капітал, витрати на капітальний ремонт, на придбання земельних ділянок і об'єктів природокористування) [3].

У світовій практиці також розрізняють прямі інвестиції, зроблені юридичними і фізичними особами, повністю володіють підприємством або контролюючими не менше 10% акцій або акціонерного капіталу, що дає право на участь в управлінні організацією [1], і портфельні інвестиції, тобто вкладення коштів в довгострокові цінні папери, покупка акцій, що не дають право вкладникам впливати на функціонування фірм і складових менше 10% в загальному акціонерному капіталі фірми, а також облігацій, векселів та інших боргових цінних паперів власного і позикового капіталу [2].

Тісно з поняттям інвестицій пов'язаний термін інвестиційна діяльність, яка іноді вважається синонімом поняття «інвестування». Так, під інвестиційною діяльністю розуміється вкладення інвестицій і сукупність практичних дій по їх реалізації [3], інвестування ж являє собою тільки вкладення інвестицій. Т.ч. інвестиційна діяльність має два основних напрямки: фінансове та управлінське. Перше представлено процесом розміщення грошових, майнових та інших засобів на ринку, а друге - процесом залучення та реалізації цих коштів. Нас, в

першу чергу, цікавить управлінський аспект даного виду діяльності (управління інвестуванням), хоча провести чітку лінію між цими підсистемами не представляється можливим.

Тому з метою аналізу процесу управління залученням інвестицій на територію необхідно формування теоретичної бази вивчення процесів управління. Тобто необхідно відповісти на питання "як" і "що" необхідно аналізувати в управлінні залученням інвестицій на територію. Аналіз як система включає уточнення його принципів, методів, етапів і структури, правової бази та форм практичної адаптації, а також виявлення існуючих проблем і протиріч в процесі сучасного управління територією. Все це необхідно для вдосконалення управління залученням інвестицій на розвиток території.

Література

1. . Вірковська А.А. Макроекономічний аналіз інвестиційної активності України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/21612/1/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%8E%D0%BA%20%D0%9C.pdf>
2. Петухова О.М. Інвестування [текст] навч. посіб. / О.М. Петухова. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 336 с. 11.
3. Смагло О.В. Особливості залучення іноземних інвестицій до України в умовах формування глобального економічного простору [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2015_10_30_kampodilsk/sekcija_section_3_2015_10_30/osoblivosti_zaluchennja_inozemnikh_in_vesticij_do_ukrajini_v_umovakh_formuvannja_globalnogo_ekonomichnogo_prostoru